

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ

УКРАЇНСЬКА ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

Кафедра загальновійськових дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
(назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник кафедри загальновійськових
дисциплін (з курсом фізичної підготовки)
полковник

 Володимир ПЕНЬКОВСЬКИЙ

“ 30 ” 08 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАГАЛЬНА ТАКТИКА

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

вид дисципліни загальна підготовка (обов'язкова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання денна
(денна/заочна)

Київ – 2020/2021 навчальний рік

ЗМІСТ

1. Опис курсу.
2. Мета викладання дисципліни
3. Завдання вивчення дисципліни
4. Очікувані результати (компетентності)
5. Пререквізити
6. Тривалість курсу
7. Інформація про викладача
8. Методи викладання
9. Політика курсу
10. Форма контролю знань
11. Шкала оцінок
12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)
13. Питання до заліку
14. Рекомендована література
15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

1. Опис курсу

Предметом вивчення навчальної дисципліни є чинне законодавство України з питань організації підготовки та застосування військових частин (підрозділів) Сухопутних військ до ведення бойових дій як самостійно так і в складі міжвидового оперативного угруповання військ (сил) та має два аспекти: теоретичний і практичний.

Вивчення дисципліни будується з урахуванням знань основ організації управління повсякденної діяльності військ (сил), видів бойового забезпечення дій військ (сил), медичного забезпечення військ та військової токсикології, радіології та медичного захисту. Крім того, при вивченні дисципліни використовуються відповідні вміння і навички, що отримані слухачами при вивченні військового законодавства та міжнародного гуманітарного права та інших дисциплін. В свою чергу вивчення проблем застосування військ (сил) Сухопутних військ сприяє більш глибокому опануванню військово-спеціальних дисциплін.

Основними організаційними формами навчання є лекційні, практичні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес слухачів до глибшого самостійного вивчення питань навчальної дисципліни. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання та формують у слухачів навички, а семінарські заняття поглиблюють знання з цієї дисципліни.

2. Мета викладання дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни “Загальна тактика” є:

навчити слухачів основам теоретичних положень з організації застосування загальновійськових підрозділів в основних видах бою, вивчити призначення, склад та можливості підрозділів і військових частин Сухопутних

військ Збройних Сил України;

сформувати у слухачів уміння щодо основ застосування та побудови бойового порядку загальновійськових частин та підрозділів у різних видах бою, при розташуванні на місці, на марші та здійснення ними управління в ході бойових дій;

навчити слухачів основам всебічного забезпечення бою, особливостям підготовки та ведення бою в умовах проведення військами (силами) антитерористичної операції (АТО), операції об'єднаних сил (ООС);

розвивати у слухачів творчий та системний підхід, ініціативу і самостійність під час прийняття рішень (розробки пропозицій) щодо розвитку, підготовки та застосування військ (сил) Сухопутних військ Збройних Сил України в бою (бойових діях);

розкриття основних питань загальних засад розвитку збройної боротьби в бою (бойових діях), досвіду застосування військових частин (підрозділів) АТО та ООС, для забезпечення захисту і просування національних інтересів держави в мирний і воєнний час, реальних та потенційних загроз національним інтересам, які обумовлюють необхідність застосування військ (сил) Збройних Сил України;

формування наукового уявлення у слухачів щодо уміння організовувати взаємодію з підрозділами, військовими частинами та угрупованнями військ (сил) Збройних Сил України в ході виконання завдань в мирний час та в особливий період;

виховувати у слухачів почуття особистої відповідальності за необхідність придбання знань та вмінь з організації застосування загальновійськових частин, підрозділів в основних видах бою.

3. Завдання вивчення дисципліни

Надати слухачам знання щодо:

тенденцій розвитку збройної боротьби, досвіду застосування Сухопутних військ для забезпечення захисту і просування національних інтересів держав в мирний час та в особливий період, реальних та потенційних загроз національним інтересам держави, які обумовлюють необхідність застосування Сухопутних військ;

призначення, завдань, складу та організаційної структури Сухопутних військ, можливостей їх військових частин та угруповань військ (сил) з виконання можливих завдань в сучасних умовах та у перспективі;

теоретичних основ застосування військових частин та угруповань військ (сил) Сухопутних військ в мирний час та в особливий період, доцільних форм та способів дій військ (сил) для виконання поставлених завдань, у тому числі у взаємодії із військовими частинами, інших видів та родів Збройних Сил, у складі міжвидових угруповань військ (сил).

4. Очікувані результати (компетентності)

4.1. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні знати:

організаційну структуру Збройних Сил України;

основи сучасного загальновійськового бою;
 організаційну структуру, озброєння, можливості та основні принципи застосування військових частин (підрозділів) Сухопутних військ;
 порядок застосування загальновійськових частин і підрозділів в основних видах бою;
 основи управління військами в бою;
 організацію всебічного забезпечення військ в бою;
 особливості підготовки та ведення бою в умовах проведення АТО та ООС;
 суть і соціальну значимість своєї професії, бути готовим до постійного професійного зростання, отримання нових знань.

4.2. У процесі вивчення дисципліни слухачі повинні вміти:

приймати участь у прийнятті рішення та плануванні застосування підрозділів, військових частин у бойових діях;
 оцінити тактичну і тилову обстановку в інтересах медичного забезпечення частин та підрозділів в бою;
 відпрацьовувати робочу карту та інші бойові документи;
 управляти підрозділом в ході виконання завдань в основних видах бою.

4.3. Компетенції, які набуваються під час засвоєння навчальної дисципліни:

ЗК-1 Здатність здійснювати захист держави, її суверенітету, територіальну цілісність та недоторканність, бути вірним Військовій присязі, віддано служити народу України, сумлінно і чесно виконувати військовий обов'язок, непорушно дотримуватись Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів, норм міжнародного гуманітарного права, брати активну участь у суспільному житті, цікавитися суспільними проблемами

ЗК-2 Здатність застосовувати знання та лідерські якості при виконанні службових обов'язків під час організації медичного забезпечення бойових дій військ (сил), формувати сприятливий морально-психологічний клімат при здійсненні спільної діяльності у військовому колективі, підтримувати позитивний морально-психологічний клімат під час виконання завдань за призначенням, формувати високий рівень патріотичних і моральних якостей у підпорядкованого особового складу

ЗК-3 Здатність використовувати базові теоретичні знання фундаментальних дисциплін для вирішення практичних завдань за призначенням

ЗК-5 Здатність організовувати індивідуальну підготовку особового складу з тактичної медицини в системі бойової підготовки військової частини та спеціальну підготовку особового складу медичної служби військової частини

СКВ-4 Здатність організувати і здійснювати індивідуальну підготовку особового складу військової частини з тактичної медицини, спеціальну підготовку особового складу медичної служби, підтримувати бойову та мобілізаційну готовність медичної служби військової частини

4.4. Результати навчання:

РНз-1 Виконувати службові обов'язки з непорушним дотриманням Конституції України та законів України, наказів Міністра оборони України, інших нормативно-правових актів, норм міжнародного гуманітарного права

РНз-2 Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

РНз-8 Здатність організовувати тилове та медичне забезпечення військ (сил) в операціях (бойових діях)

РНв-4 Володіти основами організації і здійснення індивідуальної підготовки особового складу військової частини з тактичної медицини, спеціальної підготовки особового складу медичної служби, підтримання бойової та мобілізаційної готовності медичної служби військової частини

5. Прореквізити

Навчальна дисципліна “Загальна тактика” для слухачів груп ЛЗП СВ базується на знаннях початкової військової підготовки, формує основи для вивчення таких дисциплін, як “Організація медичного забезпечення військ” та “Військова токсикологія, радіологія та медичний захист”, що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання в процесі подальшого навчання і у професійній діяльності, започатковує основи знань та вмінь лікаря, що можуть бути використані в умовах бойових дій.

6. Тривалість курсу

1. Обсяг дисципліни: 1 кредит ECTS 75 годин.
2. Лекцій: 2 години.
3. Групові заняття: 20 годин.
4. Семінарські заняття: 10 годин.
5. Групові вправи: 12 годин.
6. Самостійна робота: 29 годин.
7. Форма контролю: підсумковий модульний контроль, диференційований залік 2 години

Теми, що розглядаються:

Змістовний модуль 1. Основи теорії тактики

Тема 1. Воєнна наука і воєнне мистецтво система знань про війну і збройну боротьбу - 2 год.

Тема 2. Загальновійськовий бій – 14 год.

Тема 3. Збройні сили іноземних держав і їх воєнне мистецтво – 2 год.

Змістовний модуль 2. Оборонний бій

Тема 4. Оборонний бій загальновійськової частини – 10 год.

Змістовний модуль 3. Наступальний бій

Тема 5. Наступальний бій загальновійськової частини – 10 год.

Змістовий модуль 4. Інші дії загальновійськової частини

Тема 6. Дії військових формувань тактичного рівню в тилу – 2 год.

Тема 7. Дії військових формувань тактичного рівню в антитерористичних і миротворчих операціях та при ліквідації надзвичайних ситуацій – 2 год.

Тема 8. Дії військових формувань тактичного рівню при розташуванні і пересуванні – 2 год.

7. Інформація про викладача

Викладач	Ніколенко Микола Миколайович
Вчений ступінь	
Посада	Старший викладач кафедри
Наукові інтереси	застосування військових частин у складі міжвидового угруповання військ (сил)
Контактний телефон викладача	050-53-68-997
E-mail викладача	admiral9172@ukr.net

8. Методи викладання.

Денна форма навчання:

фронтальна форма навчання, коли усі слухачі під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;

індивідуальна форма навчання, коли слухачі виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи.

За джерелами знань використовують методи навчання:

словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж, робота з літературою;

наочні – демонстрація, ілюстрація, спостереження;

практичні – практична робота, вирішення задачі, самостійна робота.

інтерактивні методи – дискусія, робота в малих групах, ділова гра.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи:

– пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а слухачі її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми,

комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня “Знати”;

- репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача;

- проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння слухачів способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає слухачів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення;

- частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення слухачів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань щодо прогнозування соціально-педагогічних ситуацій у військовому колективі, коли спосіб пошуку оптимального рішення визначає викладач, але рішення знаходить сам слухач;

- винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: завдання на самопідготовку;

- дослідницький метод при якому слухачі навчання виступають у ролі дослідників, тобто самостійно виокремлюють та визначають проблему, формують гіпотезу її розв'язання, знаходять методи розв'язання, виходячи з відомих даних; аналізують, порівнюють та оцінюють отримані результати, роблять висновки й узагальнення, усвідомлюють провідні поняття й ідеї, а не отримують їх готовими. Метод спрямований на засвоєння слухачами навчання усіх етапів пізнання;

- індивідуальне навчальне заняття проводиться з окремими слухачами з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей;

- індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану слухача і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох тем навчальної дисципліни.

За системним підходом:

стимулювання та мотивація;

контроль та самоконтроль.

За основними етапами процесу:

формування знань;

формування умінь і навичок;

застосування знань;

узагальнення;
закріплення;
перевірка.

9. Політика курсу.

Слухач повинен:

- вчасно приходити на заняття;
- у випадку пропуску лекційних / практичних занять без поважної причини, слухач може бути не допущений до підсумкового контролю (заліку), або його підсумкова оцінка буде знижена;
- добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю;
- брати активну участь у практичних заняттях;
- бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими слухачами, зокрема під час обговорення питань на лекційних, практичних та семінарських заняттях;
- на свій вибір має підготувати один реферат / одну презентацію з матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення;
- слухач може перескласти підсумкову контрольну роботу у випадку отримання оцінки “незадовільно”;
- у випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, слухач отримає “0” балів;
- неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес в УВМА.

Якщо слухач має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, слухач має право звернутися до начальника кафедри чи керівництва факультету.

10. Види контролю знань та методи їх проведення.

Методи поточного контролю: усне опитування, письмовий експрес контроль, виступи при обговоренні питань на практичних заняттях;

Методи модульного контролю: контрольна робота, тестування, контрольне завдання;

Методи самоконтролю: питання самоконтролю;

Методи підсумкового контролю: диференційований залік.

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності слухачів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних слухачами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки слухачів включає:

- поточний контроль;
- самоконтроль;

- модульний (рубіжний) контроль;
- диференційований залік.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до слухачів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Поточний контроль – оцінювання теоретичних знань і практичних навичок слухача з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, тестування в т.ч. із застосуванням ЕОТ, практичних завдань, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю – постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння слухачами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності слухачів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліку.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань слухача, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань і нормативів, навичок роботи з електронно-обчислювальною технікою тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять наступним чином: у чисельнику – по 4-бальній шкалі, в знаменнику – кількість балів, яка відповідає даній оцінці по шкалі.

Самоконтроль призначений для самооцінки слухачами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни.

З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу), а також у завданнях на самостійну підготовку передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Самоконтроль здійснюється у формі тестування на ПЕОМ за тему, блок змістових модулів, навчальну дисципліну.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання слухачів із вивчення навчального матеріалу блоку змістового модуля за результатами контрольних заходів.

Структура завдань, система проведення модульного контролю та критерії оцінки рівня знань, розробляються кафедрою та визначаються в програмі (робочій програмі) навчальної дисципліни. Він проводиться у тижні для контрольних заходів відповідно до графіку навчального процесу.

Модульний контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю слухач не може бути звільненим від модульного контролю.

До модульних контролів слухачі допускаються без будь-яких обмежень. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома слухачів перед початком його проведення.

У разі порушення слухачем встановленого порядку здійснення контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього слухача від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Слухачам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Слухач, який на модульному контролі отримав оцінку “незадовільно”, повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до диференційованого заліку не допускається. Слухач не може повторно складати модульний контроль з метою підвищення оцінки.

Відмова слухача від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь.

Форми модульного контролю:

- усне опитування; письмовий контроль;
- тестування (у т.ч. із застосуванням ЕОТ).

Модульний контроль проводиться в ході одного із навчальних занять наприкінці вивчення блоку змістового модулю протягом 90 хвилин у вигляді контрольної роботи.

Розроблені для проведення білети (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної та практичної підготовки тих, хто навчається.

Для проведення модульного контролю та оцінки якості засвоєння змісту навчання для блоку змістового модуля встановлюється максимальна кількість балів, яку може набрати слухач під час навчання та за результатами контрольних заходів.

По закінченню вивчення навчальної дисципліни за умов здачі усіх передбачених програмою контрольних заходів слухач складає диференційований залік.

Слухач допускається до диференційованого заліку якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка повинна бути не менша 36,0 бали від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 36,0 бали, до диференційного заліку не допускається. Він отримує оцінку F (“незадовільно”) з обов’язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Слухач який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля від 35 до 49 балів, зобов’язаний виконати завдання диференційованого заліку.

Слухач який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модулю більше 50 балів, має можливості:

- отримати залікову оцінку без виконання завдання диференційованого заліку (автоматом) відповідно до набраної рейтингової оцінки (в балах);
- виконати завдання диференційованого заліку з метою підвищення оцінки.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована), зміст і структура контрольних завдань, білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється слухачу під час диференційованого заліку (конспекти) і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

11. Шкала оцінок

Оцінка успішності слухача з дисципліни є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння модуля і має визначення за системою ECTS та шкалою, прийнятою в Україні.

Для слухачів, які не склали підсумковий модульний контроль, по завершенню вивчення дисципліни передбачається термін для перескладання.

Розподіл балів, які отримують слухачі

Рік підготовки 1-й, семестр 1-й або 2-й		Сума (R)
Поточний контроль	Модульний контроль (залік)	
60	40	100

Максимальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює 60 балам. За підсумковий модульний контроль слухач може набрати максимально 40 балів.

Кредитний модуль:

Рейтингова оцінка слухача з дисципліни “Загальна тактика” складається з балів, що він отримує за кредитний модуль:

відповіді на 5 семінарських заняттях;

виконання 5 практичних завдань;

проведення підсумкового модульного контролю (диференційований залік).

Система рейтингових (вагових) балів та критерії оцінювання за кредитний модуль

Робота на практичних, самостійних та семінарських заняттях з дисципліни “Загальна тактика” у кредитному модулі.

Ваговий (рейтинговий) бал за одну відповідь дорівнює:

$$60 : 10 = 6 \text{ балів}$$

- повне та самостійне виконання практичного завдання

- або повна та обґрунтована відповідь на запитання 5,3 – 6,0 (90-100%);
 – неповне, але самостійне виконання практичного завдання
 або майже повна відповідь на запитання 4,4 – 5,2 (76-89%);
 – виконання практичного завдання за допомогою викладача або
 неповна відповідь на запитання 3,6 – 4,3 (60-75%);
 – слухачі не здатний виконати практичне завдання навіть за допомогою
 викладача або відсутня відповідь на запитання 0-3,5 (0-59%).

Максимальна кількість балів на всіх практичних та семінарських заняттях дорівнює:

$$10 \times 6,0 = 60 \text{ балів}$$

Мінімальна кількість балів, яку слухач може набрати під час всіх передбачених практичних та семінарських занять кредитного модуля, дорівнює:

$$10 \times 3,6 = 36 \text{ балів}$$

Відповідно до Листа МОЗ України від 21.01.2008 №08.01-22/65 поточна навчальна діяльність слухача оцінюється за 6-ти бальною шкалою, яка конвертується у бали таким чином:

Модуль 1	
Оцінка за 6-ти бальною шкалою	Бали
“5”	5,2 – 6,0
“4”	4,2 – 5,1
“3”	3,6 – 4,1
“2”	0 – 3,5

Критерії оцінювання занять з дисципліни “Загальна тактика”

Змістовий модуль, тема	Максимальний бал	Мінімальний бал
Кредитний модуль 2,5		
Змістовий модуль 1		
Тема 1, 2, 3	12,0	7,2
Змістовий модуль 2		
Тема 4, 5, 6	42,0	25,2
Змістовий модуль 3		
Тема 7	6,0	3,6
Разом змістові модулі	60	36
Підсумковий модульний контроль	40	25
Разом сума балів	100	61

Умови допуску до підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку)

Слухач допускається до підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку), якщо він до початку заліку ліквідував заборгованість за всіма видами робіт, які передбачені робочим навчальним планом (робочою програмою навчальної дисципліни).

Підвищення рейтингової оцінки (в балах) слухача з кредитного модуля відбувається за рахунок часу відведеного на самостійну роботу.

Рейтингова оцінка (в балах) з кредитного модуля має бути не менше 36 балів від суми рейтингових (вагових) балів контрольних заходів протягом вивчення кредитного модуля.

Слухач, який набрав рейтингову оцінку з кредитного модуля менше за 36 балів, до диференційованого заліку не допускається. Він отримує оцінку **F** (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни.

Слухач, який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля від 36 до 59 балів, зобов'язаний виконати завдання підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку).

Слухач, який набрав протягом семестру рейтингову оцінку (в балах) з кредитного модуля більше за 60 балів, має можливості:

отримати залікову оцінку без виконання завдання підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку) ("автоматом") відповідно до набраної рейтингової оцінки (в балах);

виконати завдання підсумкового модульного контролю (диференційованого заліку) з метою підвищення оцінки.

Критерії оцінювання підсумкового модульного контролю

Максимальна кількість балів за підсумковий модульний контроль (диференційований залік) дорівнює 40 балам, а мінімальна – 25 балам.

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) з підсумкового модульного контролю переводиться згідно з таблицею:

Значення R	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
36– 40	A	відмінно
33 – 35	B	добре
31 – 32	C	
28 – 30	D	задовільно
25 – 27	E	
21 – 24	FX	незадовільно
1-20	F	

Критерії оцінювання виконання контрольного завдання при проведенні підсумкового модульного контролю

Критерії	Бали
повна відповідь на одне теоретичне питання і у повному обсязі тестові питання та правильно вирішена практична задача білету	40
повна відповідь на одне теоретичне питання білету	10
правильно та у повному обсязі вирішено практичну задачу білету	10
повна відповідь на тестові питання	20

часткова відповідь на одне теоретичне питання білету	5-9
практичну задачу білету вирішено не у повному обсязі	5-9
відповідь на теоретичне питання білету містить грубі помилки	1-4
вирішення практичної задачі білету містить грубі помилки	1-4
відсутність відповіді на теоретичне питання білету	0
відсутність вирішення практичної задачі білету	0

Порядок застосування рейтингової системи оцінювання

Рейтингова система оцінювання успішності з кредитного модуля (навчальної дисципліни) доводиться слухачам на першому занятті.

Рейтингова оцінка (сума балів), яку слухач набрав з кредитного модуля за результатом всіх видів навчальних занять, доводиться до слухача на останньому занятті.

Рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля R за шкалою ЄКТС та національною шкалою визначається як сума рейтингового балу з кредитного модуля, яку слухач набрав протягом навчальних занять (R_1) та рейтингового балу за результатами відповідей на диференційованому заліку (R_2).

Для визначення оцінки за шкалою ЄКТС та національною шкалою рейтингова оцінка (в балах) кредитного модуля ® переводиться згідно з таблицею.

Значення R	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
80 – 89	B	добре
75 – 79	C	
67 – 74	D	задовільно
60 – 66	E	
35 – 59	FX	незадовільно
0 – 34	F	

Отримані результати вносять до відомості обліку успішності.

12. Змістовний план вивчення навчальної дисципліни (структура)

№ з/п	Вид Навчальних занять	Кількість год.	Номери семестрів, розділів, тем і занять, їх найменування, навчальні питання	Література	Вага оцінки
1	2	3	4	5	6
Кредитний модуль 1 Загальна тактика			Семестр 2		
Змістовний модуль 1. Основи теорії тактики					
Тема 1. Воєнна наука і воєнне мистецтво система знань про війну і збройну боротьбу					

1	Лекція	2	Тема 1. Заняття 1. Збройні Сили України їх призначення і структура. Основи теорії тактики. Вступ. Порядок вивчення навчальної дисципліни. 1. Характер і зміст сучасної війни та збройної боротьби за досвідом АТО та ООС. 2. Збройні Сили України їх призначення і структура. 3. Основи теорії тактики. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Призначення та структура видів та окремих родів Збройних Сил України. Основні завдання	Зн “Про ЗС”; Засади під. с. 360; БС, с.238; Підр. Тактика, с. 19-23	
			Тема 2. Загальновійськовий бій.		
2	Групове заняття	3	Тема 2. Заняття 1. Військові формування, які ведуть загальновійськовий бій. 1. Типова структура військових формувань тактичного рівня. 2. Озброєння механізованої (танкової) частини. 3. Основи бойового застосування механізованої (танкової) частини в основних видах загальновійськового бою та при проведенні АТО та ООС. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Характерні риси і принципи загальновійськового бою.	БК-2019; Засади під. с. 114; БС, с.605; Підр. Тактика, с. 48	
3	Семінарське заняття	3	Тема 2. Заняття 2. Військові формування, які ведуть загальновійськовий бій. 1. Типова структура військових формувань тактичного рівню. 2. Озброєння механізованої (танкової) частини. 3. Основи бойового застосування механізованої (танкової) частини в основних видах загальновійськового бою та при проведенні АТО та ООС.	Засади під. с. 21-48; Підр. Тактика с. 56 “Інтернет”	3,6-6
4	Групове заняття	3	Тема 2. Заняття 3. Основні питання управління та взаємодії в бою. 1. Сутність управління в бою. 2. Зміст основних питань роботи командира для організації управління. 3. Сутність взаємодії в оборонному та наступальному бою. 4. Методи організації планування бою командиром частини. 5. Пункти управління: призначення та склад. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Проблемні питання щодо організації управління та взаємодії військ (сил) в ході проведення АТО та ООС.	Підр. ЗТ, с. 461; БС, с.175-196 “Інтернет”	
5	Групове заняття	4	Тема 2. Заняття 4. Основні питання забезпечення в бою. 1. Сутність всебічного забезпечення бою та його форми. 2. Мета і основні види морально-психологічного і правового забезпечення. 3. Мета і основні види бойового забезпечення. 4. Мета і основні види технічного, тилового і медичного забезпечення. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Проблемні питання щодо організації медичного	Підр. ЗТ, с. 238; БС, с. 67; ТС, с. 86 “Інтернет”	
6	Семінарське заняття	2	Тема 2. Заняття 5. Основні питання управління, взаємодії і забезпечення в різних видах бою. 1. Основні питання управління в різних видах бою. 2. Основні питання взаємодії в різних видах бою. 3. Основні питання забезпечення в різних видах бою.	Підр. ЗТ, с. 238; БС, с. 67; ТС, с. 86 “Інтернет”	3,6-6

7	Групове заняття	4	Тема 2. Заняття 6. Підготовка та ведення загальновійськового бою. 1. Сутність підготовки загальновійськового бою та положення, які окреслюють її зміст. 2. Організаційні та практичні заходи підготовки загальновійськового бою. 3. Сутність ведення загальновійськового бою та положення, які окреслюють її зміст. 4. Етапи ведення загальновійськового бою. 5. Звичайні і особливі умови ведення загальновійськового бою. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Організація підготовки військ (сил) до ведення загальновійськового бою в АТО та ООС.	БС, с. 34-40; ТС, с. 22-27 Підр. ЗТ, с. 99-103; “Інтернет”	
8	Семінарське заняття	2	Тема 2. Заняття 7. Підготовка та ведення загальновійськового бою. 1. Організаційні заходи підготовки загальновійськового бою. 2. Практичні заходи підготовки загальновійськового бою. 3. Етапи ведення загальновійськового бою.	БС, с. 34-40; ТС, с. 22-27 “Інтернет”	3,6-6
			Тема 3. Збройні сили іноземних держав і їх воєнне мистецтво.		
9	Групове заняття	3	Тема 3. Заняття 1. Збройні сили іноземних держав і їх воєнне мистецтво. 1. Особливості типової структури і озброєння загальновійськових формувань. 2. Погляди військових фахівців на сучасну збройну боротьбу. 3. Особливості оформлення плануючих документів. Умовні позначки в арміях НАТО. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Організація роботи з питань нанесення обстановки на робочу карту умовними позначками країн членів НАТО.	ВІС, с.79-83; Підр. ВМ, с.48-51; “Інтернет”	

Змістовний модуль 2. Оборонний бій

			Тема 4. Оборонний бій загальновійськової частини.		
10	Групове заняття	4	Тема 4. Заняття 1. Основи підготовки і ведення оборонного бою загальновійськової частини. 1. Основи оборонного бою загальновійськової частини. 2. Особливості підготовки оборонного бою загальновійськової частини. 3. Ведення оборонного бою загальновійськової частини. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Методика роботи командира частини в ході прийняття рішення на ведення оборонного бою.	БС ч.1, бригада, с. 24-43	
11	Семінарське заняття	2	Тема 4. Заняття 2. Основи підготовка і ведення оборонного бою загальновійськової частини. 1. Визначення оборонного бою частини, його мета та завдання виконанням яких вона досягається. 2. Побудова оборонного бою загальновійськової частини. 3. Етапи ведення оборонного бою частини та їх короткий зміст. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Прийняття командиром частини рішення на оборонний бій.	БС ч.1, бригада, с. 24-43	3,6-6
12	Групова вправа	4	Тема 4. Заняття 3. Усвідомлення командиром частини бойового завдання на оборонний бій та оцінка обстановки. 1. Усвідомлення бойового завдання. 2. Оцінка обстановки. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Оформлення робочої карти.	БС ч.1, бригада, с. 24-43, Такт. завд.	3,6-6

13	Групова вправа	4	Тема 4. Заняття 4. Визначення командиром частини замислу на оборонний бій. 1. Визначення командиром частини замислу на оборонний бій. 2. Доповідь замислу старшому командирові (командувачу). <u>Самостійне заняття:</u> 1. Оформлення робочої карти.	БС ч.1, бригада, с. 24-43, Такт. завд.	3,6-6
14	Групова вправа	4	Тема 4. Заняття 5. Завершення прийняття командиром частини рішення на оборонний бій. 1. Визначення бойових завдань підрозділам першого і другого ешелонів (загальновійськового резерву). 2. Визначення основних питань організації взаємодії між загальновійськовими і артилерійськими підрозділами. 3. Визначення основних питань всебічного забезпечення: медичного забезпечення. 4. Оформлення графічної частини плану оборонного бою механізованої частини	БС ч.1, бригада, с. 24-43, Такт. завд.	3,6-6

Змістовний модуль 3. Наступальний бій

			Тема 5. Наступальний бій загальновійськової частини.		
15	Групове заняття	4	Тема 5. Заняття 1. Основи підготовки і ведення наступального бою загальновійськової частини. 1. Основи наступального бою загальновійськової частини. 2. Особливості підготовки наступального бою загальновійськової частини. 3. Ведення наступального бою загальновійськової частини. 4. Особливості ведення зустрічного бою, наступального бою при виході з оточення, переслідуванні. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Методика роботи командира частини під час постановки завдань.	БС ч.1, бригада, с. 44-61, Такт. завд	
16	Семінарськ е заняття	2	Тема 5. Заняття 2. Основи підготовка і ведення наступального бою загальновійськової частини. 1. Визначення наступального бою частини, його мета та завдання виконанням яких вона досягається. 2. Побудова наступального бою загальновійськової частини. 3. Етапи ведення наступального бою частини та їх короткий зміст. 4. Особливості ведення зустрічного бою, наступального	БС ч.1, бригада, с. 44-61, Такт. завд	3,6-6
17	Групова вправа	4	Тема 5. Заняття 3. Усвідомлення командиром частини бойового завдання на наступального бій та оцінка обстановки. 1. Усвідомлення бойового завдання. 2. Оцінка обстановки. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Оформлення робочої карти.	БС ч.1, бригада, с. 24-43, Такт. завд.	3,6-6
18	Групова вправа	4	Тема 5. Заняття 4. Визначення командиром частини замислу на наступальний бій. 1. Визначення командиром частини замислу на наступальний бій. 2. Доповідь замислу старшому командирові (командувачу). <u>Самостійне заняття:</u> 1. Оформлення робочої карти.	БС ч.1, бригада, с. 24-43, Такт. завд.	3,6-6

19	Групові вправа № 6	4	Тема 5. Заняття 5. Завершення прийняття командиром частини рішення на наступальний бій. 1. Визначення бойових завдань підрозділам першого і другого ешелонів (загальновійськового резерву). 2. Визначення основних питань організації взаємодії між загальновійськовими і артилерійськими підрозділами. 3. Визначення основних питань всебічного забезпечення: медичного забезпечення. 4. Оформлення графічної частини плану наступального бою механізованої частини.	БС ч.1, бригада, с. 24-43, Такт. завд.	
Змістовий модуль 4. Інші дії загальновійськової частини					
20	Групове заняття	4	Тема 6. Дії військових формувань тактичного рівню в тилу. 1. Основи, підготовка та ведення дій тактичними десантами. 2. Основи, підготовка та ведення дій рейдових загонів. 3. Основи, підготовка та ведення дій обхідних загонів. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Основні проблемні питання організації та ведення дій	Підр. ЗТ с.158; Зас. підг. с. 82-103 “Інтернет”	
21	Групове заняття	3	Тема 7. Дії військових формувань тактичного рівню в антитерористичних і миротворчих операціях та при ліквідації надзвичайних ситуацій. 1. Основи, підготовка та ведення дій військових формувань в ході участі в антитерористичних операціях. 2. Основи, підготовка та ведення дій військових формувань в ході участі в миротворчих операціях. 3. Основи, підготовка та ведення дій військових формувань в ході участі в ліквідації надзвичайних ситуацій. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Особливості підготовки і застосування сил (військ) ЗСУ в антитерористичних і миротворчих операціях та при ліквідації надзвичайних ситуацій	Підр. ЗТ с.174; Зас. підг. с. 104-108; “Інтернет”	
22	Групове заняття	4	Тема 8. Дії військових формувань тактичного рівню при розташуванні і пересуванні. 1. Загальні положення пересування. Основи, підготовка і здійснення маршу. 2. Загальні положення розташування на місці. Основи, підготовка і здійснення розташування в районі зосередження. <u>Самостійне заняття:</u> 1. Бойові можливості військових формувань тактичного рівню в ході маршу	Підр. ЗТ с.216-228; Зас. підг. с. 109-121; Інтернет	
23	ПМК	2	Модульний контроль: Кредитний модуль “Загальна тактика”		40

13. Питання до заліку

- Збройні Сили України їх призначення і структура.
 - Основи теорії тактики. Тактика — складова частина воєнного мистецтва.
 - Що таке бій, хто його веде і яка наука його вивчає?
- Призначення, рівні, види та форми воєнних дій
- Дати визначення загальновійськового бою. Ведення загальновійськового бою.
 - Етапи ведення загальновійськового бою
 - Сутність взаємодії. Мета, види та основні завдання
 - Система управління в бою. Мета, зміст, вимоги та основні завдання.

8. Оборонний бій, мета та основні завдання.
9. Наступальний бій, мета та основні завдання.
10. Зустрічний бій, мета та основні завдання та елементи бою.
11. Розташування військових частин (підрозділів) на місці. Чим характеризується район зосередження, вихідний район?
12. Пересування військових частин (підрозділів) та основні характеристики маршру.
13. Призначення, склад, завдання Сухопутних військ ЗС України.
14. Організаційно-штатна структура Сухопутних військ ЗС України.
15. Основні принципи застосування Сухопутних військ ЗС України.
16. Форми та способи застосування Сухопутних військ ЗС України.
17. Призначення ДШВ ЗС України, їх організаційна структура.
18. Призначення ССО ЗС України, їх організаційна структура
19. Призначення, склад та завдання механізованих військ ЗС України.
20. Призначення, склад, завдання танкових військ ЗС України.
21. Призначення, склад, завдання РВіА СВ ЗС України.
22. Призначення, склад, завдання армійської авіації СВ ЗС України.
23. Призначення, склад, завдання військ ППО СВ ЗС України.
24. Призначення, склад, завдання частин забезпечення СВ ЗС України.
25. Призначення, головні принципи та завдання АТО
26. Бойові можливості механізованої частини СВ ЗС України.
27. Бойові можливості танкової частини СВ ЗС України.
28. Бойові можливості РВіА СВ ЗС України.
29. Основи бойового застосування механізованих військ ЗС України.
30. Основи бойового застосування танкових військ ЗС України.
31. Основи бойового застосування РВіА СВ ЗС України.
32. Основи бойового застосування військ ППО СВ ЗС України.
33. Основні принципи ведення бойових дій військовими частинами (підрозділами) СВ ЗС України.
34. Основи тактики та форми застосування механізованих військ СВ ЗС України.
35. Основи тактики та форми застосування танкових військ СВ ЗС України.
36. Основи тактики та форми застосування РВіА СВ ЗС України.
37. Основи тактики та форми застосування військ ППО СВ ЗС України.
38. Основи тактики та форми застосування частин та підрозділів розвідки СВ ЗС України.
39. Застосування підрозділів і військових частин СВ у антитерористичних операціях.
40. Застосування підрозділів і військових частин СВ у міжнародних миротворчих операціях.
41. Особливості підготовки і застосування угруповання військ (сил) СВ у стабілізаційних операціях, АТО, ООС на території держави.
42. Організація управління, взаємодії, всебічного забезпечення військових частин (підрозділів) СВ ЗС України.
43. Організація, сили та засоби СВ ЗС США, Росії, Німеччини.
44. Основи міжнародно-правового врегулювання застосування військ (сил) СВ ЗС України.

14. Рекомендована література

Основна

1. Закон України “Про Збройні Сили” в ред. від 5.10.2000 (зі змінами та доповненнями).
2. Закон України “Про оборону України” в ред. від 5.10.2000 (зі змінами та доповненнями).
3. Воєнна доктрина України. Затверджена Указом Президентом України від 24 вересня 2015 р. № 555/2015
4. Концепція розвитку сектору безпеки і оборони України, затверджена Указом Президента України від 14 березня 2016 року №92/2016.
5. Морська доктрина України на період до 2035 року, затверджена Постановою Кабінету міністрів України від 7 жовтня 2009 р. №1307.
6. Інструкція з підготовки та застосування національних контингентів, національного персоналу в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки”. – Затверджено наказом МО України від 18.01.2016 №23.
7. Про затвердження Тимчасового стандарту оперативних (тактичних) умовних знаків (першого стандарту) для оформлення оперативних (бойових) документів. Наказ начальника Генерального штабу Збройних Сил України № 274 від 02.07.2016, - Київ, - 86 с.
8. Стандарт умовних знаків (другий стандарт) для графічного оформлення оперативних (бойових) документів СТП 01.010.001-2014 (01). Затверджений наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 24.07.2014 №187 К.: ГШ ЗСУ, 2007, - 58 с.
9. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України (Частина III Взвод, відділення, екіпаж), Затверджений наказом командувача Сухопутних військ ЗС України від 25.05.2016 № 238.
10. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України (Частина II Батальйон, рота), Затверджений наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 30.12.2016 № 605.
11. Щорічник “Біла книга 2018: Збройні Сили України”. МОУ, 2019.
12. Бойовий статут Сухопутних військ ЗС України, 1. Окрема механізована, танкова бригада (полк). - К.: КСВ, 2009. - 360 с. Інв. 44293.
13. Засади підготовки та ведення операцій Збройних Сил України, ч. I (Загальні положення). К.: ГШ ЗСУ, 2006., інв. 41837, – 86 с.
14. Засади підготовки і застосування ЗС України, ч. II, - К.: ГШ ЗСУ, 2007, 189 с. Інв. 42412.
15. Стрижевський В.В., Гончарук М.Г., Марченко О.М., Музиченко Д.П. та інші. Загальна тактика. Оборона.: Підручник. - К.:НУОУ, 2010. - 537 с.
16. Стрижевський В.В., Гончарук М.Г., Шерихов І.В. та інші. Загальна тактика. Наступ.: Підручник. - К.:НУОУ, 2010. - 491 с.
17. Данилюк І.А., Печорін О.М., Єзерський М.Р. Сили спеціальних операцій провідних країн світу. Посібник. – К.: НУОУ, 2017. Інв. № 16796.
18. Данилюк І.А., Печорін О.М., Єзерський М.Р., Наумов В.І. Сили спеціальних операцій армій країн Азії, Америки, Європи і Африки. Навчальний посібник. – К.: НУОУ, 2017. – 50 с.

19. Марченко О.М.. Тактика в бойових прикладах (з досвіду Антитерористичної операції). Навчально-методичний посібник Марченко О.М., Гончарук М.Г., Музиченко Д.П. - К.:НУОУ, 2017. - 245 с.

20. Ткачук П.П. Свідерок С.М. та інші Особливості застосування підрозділів РВ і А у специфічних діях за досвідом АТО: навчальний посібник. Львів. НАСВ, 2016., - 96 с.

21. Андрієнко А.Н. Годій М.В., Слободянюк Р.В. Тактика танкових підрозділів (танкова рота). навчальний посібник. Львів. НАСВ, 2016., - 350 с.

22. Загальна тактика. Курс лекцій. Механізований (танковий) батальйон в загальновійськовому бою. Шугалій Є.П., Слетков Ю.В., Мусієнко О.І. К.: “Леся” 2016. -123 с.

23. Єзерський М.Р. Печенюк І.С. Сучасні тенденції розвитку сил спеціальних операцій. Воєнно-історичний вісник / Збірник наукових праць. – К.: НУОУ, Вип. 1/23/2017. - С.79-83.

24. Гончарук М.Г. Уточнення головних теоретичних положень воєнного мистецтва з уроків гібридної війни. Збірник наукових праць Національного університету оборони України імені Івана Черняховського “Труди університету”. – 2017. – № 4 (143). – С.48 – 51. Інв. № 47897.

25. Гончарук М.Г. Класифікація всебічного забезпечення воєнних та інших дій у світлі гібридної війни. Збірник наукових праць Національного університету оборони України імені Івана Черняховського “Труди університету”. – 2017. – № 2 (141). – С. 198–201.

26. Робоча карта. Загальні положення, підготовка та ведення наступальних (контрнаступальних) операцій об'єднаннями Збройних Сил України – приклад УВМА, 2016-186 с.

27. Умовні знаки, які вживаються у ЗС країн-членів НАТО, для нанесення тактичної (оперативної) обстановки 2018 №170 К.: ГШ ЗСУ. - 2018.

Додаткова

Перелік ресурсів інформаційно-телекомунікаційної мережі “INTERNET” для освоєння дисципліни:

<http://www.mil.gov.ua> – сайт Міністерства Оборони України

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/a#Find> – законодавча база України

<http://www.ligazakon.ua/ru/> - законодавча база України

http://library.nlu.edu.ua/BIBLIOTEKA/INTERNET/R_4.htm – сайти найкових бібліотек України

<http://www.nbuv.gov.ua/> – сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського

<http://www.library.gov.ua/> – сайт Національної медичної бібліотеки України.

15. Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

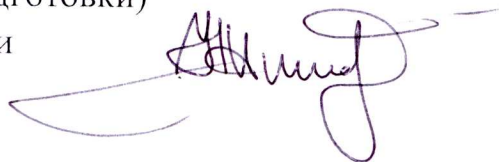
Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Управління повсякденною діяльністю військ	Військове стажування
Види бойового забезпечення дій військ (сил)	
Застосування дій військ (сил) Повітряних Сил	
Застосування дій сил (військ) Військово-Морських Сил	
Застосування дій військ (сил) Десантно-штурмових військ	

Провідний лектор:

Старший викладач кафедри загальновійськових дисциплін

(з курсом фізичної підготовки)

Працівник ЗС України

Микола НІКОЛЕНКО